

Posudek oponenta práce

SUCHOMELOVÁ, Kristýna. *Motivace k dalšímu vzdělávání a faktory ovlivňující účast na dalším vzdělávání*. Praha, 2013. 50 s., 2 přílohy. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce doc. PaedDr. Ludvík Eger, CSc.

1. Obsah a struktura práce

Jak název naznačuje, autorka si vybrala téma dobře korespondující s odborným zaměřením katedry. Za cíl své práce si stanovila „... na zvoleném příkladu zjistit, co motivuje dospělé k dalšímu vzdělávání a co jim naopak ve vzdělávání brání.“ (s. 7)

Její postup je oprávněný a srozumitelný, nejprve se zabývá otázkou vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení, dále problematikou motivace a taktéž faktory ovlivňujícími účast jedince na vzdělávání. V další části textu seznamuje se společností Česká spořitelna (dále ČS), stručně informuje o pár datech z průzkumů motivovanosti jejich zaměstnanců v letech 2011 a 2013 a nakonec popisuje realizaci vlastní nevelké empirické akce (trefně ji v Příloze 2 nazývá minianketou), ilustrující vztahy pracovníků ČS k dalšímu vzdělávání.

Zařazené přílohy jsou odůvodněné a informující, rozsah pojednání zcela splňuje stanovenou normu. Naopak určité výhrady mám mj. k jeho struktuře. Předně si nejsem jistý, zda je šťastné text tohoto rozsahu explicitně dělit na teoretickou a empirickou část, zdá se mi, že ho to zbytečně drobí (nehledě na to, že v té teoretické není zase až tolik teorie, obdobně jako v té empirické empirie), ale budiž. Určitě však existenci částí 1.1.1 a 1.3.1 vidím jako přinejmenším problematickou, neboť tu chybí další část, na kterou se 1.1 a 1.3 „rozpadly“. Dále autorka zcela pominula, že každá v textu číslovaná část se musí objevit i v jejich soupisu, neboli v obsahu. To u 1.3.1.1–1.3.1.3, stejně jako u 1.4.3.1–1.4.3.3 a u 2.1.5.1 a 2.1.5.2, dodrženo není, což poněkud ztěžuje čtenářovu orientaci. (A to už nemluvím o 1.4.3.1.1 a 1.4.3.1.2.) Také mi připadá, že k tomu, aby 1.2 a 1.3 tvořily samostatné podkapitoly, jsou příliš krátké a pouze k rozdrobenosti struktury přispívají, jsou to jen prosté odstavce. Obdobně 1.6, kde se navíc neinventivně a tedy postradatelně ve zkratce opakuje, o čem všem jsme právě četli.

2. Odborná úroveň

Cíl práce považuji za smysluplně a adekvátně formulovaný a domnívám se, že jej bylo dosaženo. S částí zabývající se motivací (1.4) ale nejsem příliš spokojen, zdá se mi dosti stručná a informačně poněkud povrchní na to, že se jedná o tak propracovaný a významný pojem z oblasti psychologie a sociální psychologie (podobně jako potřeby, motivy, cíle), který se ke všemu objevuje i v samotném názvu práce. Myslím, že by si zasloužil hlubší a pečlivější pozornost a rozsáhlejší kompilaci zdrojů, tedy nejspíš i větší plochu než oněch cca 6 stran, které jsou mu věnovány stejně jako informacím o ČS.

Konkrétní přínos práce ovšem rozhodně zpochybňovat nechci, neboť samostatné empirické šetření osobně vždy považuji za těžší a náročnější cestu k naplnění zadaného úkolu, a přestože třeba jde o zkoumání nerozsáhlé a s výsledky více než skromnými, v každém případě je to postup odvážnější a současně vhodně edukativní.

Autorka zcela správně relativizuje vypovídací hodnotu získaných údajů, která je minimalizována velikostí vzorku (81 respondentů představuje cca 0,8 % základního souboru) a způsobem výběru (de facto se jedná o anketu, proto obrátu, že „nešlo tedy čistě o náhodný výběr v pravém slova smyslu“, viz s. 36, 2. ř. zd., trochu nerozumím). Čili o motivaci pracovníků spořitelny, natož o motivaci dospělých obecně, stejně tak o

bariérách v dalším vzdělávání, data nevyovídají vůbec nic. To autorka samozřejmě dobře ví, ale měla to říci ještě hlasitěji, byť se jí obě hypotézy „potvrdily“, nebo právě proto. Škoda, že zůstala u 1. stupně třídění, možná by se např. z hlediska pohlaví a věku ukázaly v rámci oněch hypotéz nějaké zajímavé souvislosti. A ještě tři poznámky: obrat „výzkumné šetření“ zavání redundancí; dále pozor!, u výčtových otázek jde o procento ze všech odpovědí, u ostatních o procento respondentů; a konečně – co když je někomu přesně 50 let, jakou variantu u tohoto znaku zvolí? (Nehledě na to že první dvě jsou kumulativní.) Jinak za provedené šetření chválím, ostatně jako vždycky.

Naopak nelze pochválit za větu „Od přírody chceme, aby naše vztahy s okolím byly pozitivní.“ (s. 19, 12.–11. ř. zd.) Určitě tu došlo k náhodnému myšlenkovému nedopatření, nikoli že by tím autorka chtěla popřít význam socializačního procesu...

3. Práce s literaturou

Soupis bibliografických citací je více než dostačující. Čítá cca 40 položek, česky psaných i cizojazyčných, tištěných i elektronických, navíc podoby citací jsou pečlivě zpracovány a dodržují požadovanou normu. (Pouze u Belcourta výjimečně chybí počet stran a u Rabušicových stránkový rozsah, což se u příspěvků do sborníků uvádět má.)

Ohledně etiky vědecké práce diplomantce nelze nic podstatného vytknout, užitě prameny, ať již citáty či parafráze, až na výjimky řádně odkazuje, a to opět způsobem téměř odpovídajícím normě. Zkratka strany se však v odkazu má psát „s.“, nikoli „str.“, a dále tato zkratka, čili uvedení strany, u odkazů dosti často chybí (např. s. 8, 12, 13, 16, 19, 21 ad.), a to i u některých přejatých obrázků, což jsou de facto citáty. Na s. 17–18 chybí odkaz na Maslowa, resp. na pramen z druhé ruky, neboť Maslow v soupisu citací není. Na s. 21, 8. ř. sh., se Hladílek změnil na Hladíka. Na s. 38, 1. odst. sh., jsou zmiňovány výzkumy, na které též chybí odkaz. A soupis citací bych v souladu s normou považoval za regulérní kapitolu a tedy ji očísloval.

4. Grafické zpracování

Práce má kvalitní grafickou úpravu, jednotlivé části jsou zřetelně oddělovány. Obrázky v textu jsou adekvátně ilustrativní.

5. Jazyková úroveň

Text je pojednán srozumitelným jazykem na odpovídající odborné úrovni. Asi by se v něm našlo pár nesrovnalostí, neboť i při standardním přístupu, mám na mysli v roli čtenáře, nikoli jazykového korektora, se některé vynořily, např.: Evropská unie má „E“ (s. 9, 1. ř. sh.), na s. 20, v 10. ř. zd., chybí sloveso, na s. 39, v 5. ř. zd., je v něm překlep. Také by si měla autorka podle normy ujasnit, že spojovník se píše bez mezer (s. 7, 9. ř. zd.) a v některých případech bez mezer i pomlčka (s. 8, 12. ř. zd.).

6. Podněty k rozpravě

Vzhledem k již zmíněné formulaci, že „nešlo tedy čistě o náhodný výběr v pravém slova smyslu“, viz s. 36, 2. ř. zd., které jsem nerozuměl – mohla by autorka přiblížit, jaký výběr je charakteristický pro anketu a jaké základní druhy náhodných výběrů se v kvantitativních šetřeních obvykle používají?

7. Závěrečné hodnocení práce

Konstatuji, že i přes zmíněné kritické připomínky předložená práce v zásadě vyhovuje požadavkům na druh těchto prací kladeným, proto ji **doporučuji k obhajobě**. Vzhledem k výše zmiňovaným výhradám navrhuji klasifikaci **velmi dobře**.